

UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta:	Naziv predmeta: Demokracija i autoritarizam u jugoistočnoj Europi		
Ciklus: 3.	Godina: 1.	Semestar: 2.	Broj ECTS kredita: 10
Status: izborni predmet	Ukupan broj sati: 250 Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja Seminar Terenski rad Praksa Samostalni rad studenata		
Odgovorni nastavnik/ci	Prof. dr. Damir Kapidžić		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet ima za cilj da propita teorije promjene režima, posebice demokratizacije, u svjetlu autoritarnih tendencija u jugoistočnoj Europi. Oslanjajući se na proceduralno razumijevanje demokratskih procesa, kroz predmet će empirijski se propitati politike i aktivnosti aktera koje utječu na prirodu političkog režima. Ovi procesi će se promatrati u svjetlu sličnih dešavanja u Europi i svijetu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none">• Razumijevanje demokracije i autoritarizma kroz političku teoriju• Empirijska demokratizacija i autoritarizam u povijesnom kontekstu• Kompetitivni autoritarizam kao novi oblik vladavine• Prepoznavanje proceduralnih elemenata demokratske i autoritarne vladavine• Elementi demokratske vlasti u državama jugoistočne Europe• Autoritarni elementi u državama jugoistočne Europe• Elementi otpornosti na jačanje autoritarne vlasti Imena i prezime nastavnika/ca koji će učestvovati u nastavnom i istraživačkom procesu: 1. Prof. dr. Nermina Mujagić, Univerzitet u Sarajevu 2. Prof. dr. Nebojša Vladisavljević, Univerzitet u Beogradu 3. Prof. dr. Olivera Komar, Univerzitet Crne Gore		
Ishodi učenja:	Znanje: <ul style="list-style-type: none">• Opće znanje o tipovima režima, te posebice o demokratskim i autoritarnim režimima.• Posebno znanje o procesima vladavine u demokratskim i		

	<p>autoritarnim režimima uključujući kompetitivni autoritarizam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktično znanje o elementima demokratizacije i autokratizacije u jugoistočnoj Europi. <p>Vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povezati teorijske debate sa praktičnim istraživanjima, te praktičnim preporukama za politiku za domaće i međunarodne političke aktore. • Sa razumijevanjem pratiti trenutna politička dešavanja po pitanju demokratizacije i autoritarizma, primjenjujući komparativne vještine. • Učestvovati u pripremi kompleksnih političkih odluka koje utječu na razinu demokracije. <p>Kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sažeti i propitati stručnu literaturu iz područja studija demokracije. • Samostalno postaviti istraživačko pitanje i povezati teorijske debate sa empirijskim istraživanjem o trenutačnim političkim pitanjima. • Pripremiti i napisati stručni ili znanstveni članak, te odgovoriti na konstruktivnu recenzentsku kritiku.
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja: 40% Diskusije i prezentacije: 20% Gosti predavači: 40%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Prikazi knjiga (2): 30% Empirijski istraživački rad: 30% Znanstveni članak: 40%</p>
Literatura²:	<p>Sva obvezna literatura za predmet i ispiti će biti dostupna studentima. Ispod je dat širi odabir knjiga i članaka.</p> <p>Dahl, R. 1989. <i>Democracy and Its Critics</i>. Yale University Press.</p> <p>Dolenec, D. 2013. <i>Democratic institutions and authoritarian rule in Southeast Europe</i>. ECPR Press.</p> <p>Kapidžić, D. & Stojarová, V. 2022. <i>Illiberal Politics in Southeast Europe: How Ruling Elites Undermine Democracy</i>. London: Routledge.</p> <p>Levitsky, S & L.A. Way. 2010. <i>Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes After the Cold War</i>. Cambridge University</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Press.

Kendall-Taylor, A., N. Lindstaedt & E. Frantz. 2019. *Democracies and Authoritarian Regimes*. Oxford University Press.

Haerpfer, C.W., P. Bernhagen, R.F. Inglehart & C. Welzel, eds. 2009. *Democratization*. Oxford University Press.

Kapidžić, D. 2020. The Rise of Illiberal Politics in Southeast Europe. *Southeast European And Black Sea Studies*, 20:1, 1–18.

Levitsky S. & Ziblatt D. 2019. *How Democracies Die*. Crown.

Maerz, S.F., A. Lührmann, S. Hellmeier, S. Grahn & S. I. Lindberg. 2020. State of the world 2019: Autocratization surges – resistance grows. *Democratization*, 27:6, 909–927.

Bermeo, N. 2016. On Democratic Backsliding. *Journal of Democracy*, 27, 5–19.

Kitschelt, H. et al. 1999. *Post-Communist Party Systems: Competition, Representation, and Inter-Party Cooperation*. Cambridge University Press.

Bartolini S. & Mair P. 2007. *Identity, Competition and Electoral Availability. The Stabilisation of European Electorates 1885-1985*. Rowman & Littlefield Publishers / ECPR Press.

Benner, T. 2017. An Era of Authoritarian Influence? *Foreign Affairs*.

Berman S. 2021. *Democracy and Dictatorship in Europe: From the Ancien Régime to the Present Day*. Oxford University Press.

Bieber, F. 2014. The Authoritarian Temptation.
URL:<https://florianbieber.org/2014/03/15/the-authoritarian-temptation/>

Bieber F., 2020. *The Rise of Authoritarianism in the Western Balkans*. Palgrave Macmillan.

Bueno de Mesquita, B. & A. Smith. 2011. *The Dictator's Handbook: Why Bad Behavior is Almost Always Good Politics*. Public Affairs.

Bunce, V.J. & S.L. Wolchik. 2011. *Defeating Authoritarian Leaders in Postcommunist Countries*. Cambridge University Press.

Carothers, T. 2002. The End of the Transition Paradigm. *Journal of Democracy*, 13:1.

CGP Grey. 2016. *The Rules for Rulers*. Posted: 24.10.2016.
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=rStL7niR7gs>

Dahl, R. 1998. *On Democracy*. Yale University Press.

Dawisha, K. & B. Parrott, eds. 1997. *Politics, Power and the Struggle for Democracy in South-East Europe*. Cambridge University Press.

Džihic V. & D. Segert. 2011. Lessons from “Post-Yugoslav” Democratization. *East European Politics and Societies*, 26:2, 239–253.

Fishkin J.S. 2020. *Democracy When the People Are Thinking:*

- Revitalizing Our Politics Through Public Deliberation*. Oxford University Press.
- Gjuzelov B. & M. Ivanovska Hadjievaska. 2020. Institutional and symbolic aspects of illiberal politics: the case of North Macedonia (2006–2017). *Southeast European and Black Sea Studies*, 20:1, 41–60.
- Hadenius, A. & J. Teorell. 2007. Pathways from Authoritarianism. *Journal of Democracy*, 18:1.
- Horowitz, D. 1993. Democracy in Divided Societies. *Journal of Democracy*, 4:4.
- Huntington, S.P. 1991. Democracy's third wave. *Journal of Democracy*, 2:2.
- Kapidžić, D. 2019. *Multietnička demokracija*. Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka.
- Kapidžić, D. 2020. Subnational competitive authoritarianism and power-sharing in Bosnia and Herzegovina. *Southeast European and Black Sea Studies*, 20:1, 81–101.
- Keil S. 2013. Europeanization, state-building and democratization in the Western Balkans. *Nationalities Papers: The Journal of Nationalism and Ethnicity*, 41:3, 343–353.
- Keil, S. 2018. The Business of State Capture and the Rise of Authoritarianism in Kosovo, Macedonia, Montenegro and Serbia. *Southeastern Europe*, 42:1, 59–82.
- Komar, O. 2020. The elephant in the room: illiberal politics in Montenegro. *Southeast European and Black Sea Studies*, 20:1, 61–80.
- Kostovicova, D. & V. Bojičić-Dželilović. 2006. Europeanizing the Balkans: Rethinking the Post-communist and Post-conflict Transition. *Ethnopolitics*, 5:3, 223–241.
- Krastev, I. & S. Holmes. 2018. Imitation and Its Discontents. *Journal of Democracy*, 29: 117–128.
- Krastev, I. & S. Holmes. 2020. *The Light that Failed*. Penguin.
- Lankina, T., A. Libman, & A. Obydenkova. 2016. Authoritarian and Democratic Diffusion in Post-Communist Regions. *Comparative Political Studies*.
- Lijphart, A. 1999. *Patterns of Democracy*. Yale University Press.
- Linz, J.J. 2000. *Totalitarian and Authoritarian Regimes*. Lynne Rienner.
- Linz, J.J. & A. Stepan. 1996. *Problems of Democratic Transition and Consolidation in Southern Europe, South America, and Post-Communist Europe*. Johns Hopkins University Press.
- Lipset, S.M. 1959. Some social requisites of democracy: Economic development and political legitimacy. *American Political Science Review*.
- Magaloni, B. 2008. Credible Power-Sharing And The Longevity Of Authoritarian Rule. *Comparative Political Studies*, 41:4-5.
- Marčić, S. 2014. Informal Institutions in the Western Balkans: An

- Obstacle to Democratic Consolidation. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 17:1, 1–14.
- Merkel, W. 2004. Embedded and defective democracies. *Democratization*, 11: 33–58.
- Moghaddam, F.M. 2019. *Threat to Democracy: The Appeal of Authoritarianism in an Age of Uncertainty*. American Psychological Association.
- Mounk, Y. 2018. The Undemocratic Dilemma. *Journal of Democracy*, 29: 98–112.
- Munck, G.L. 2009. *Measuring Democracy: A Bridge Between Scholarship and Politics*. Johns Hopkins University Press.
- O'Donnell, G. & P.C. Schmitter. 1986. *Transitions from Authoritarian Rule*. Johns Hopkins University Press.
- Pavlović, D. 2019. The political economy behind the gradual demise of democratic institutions in Serbia. *Southeast European and Black Sea Studies*, 20:1, 19–39.
- Perry, V. & S. Keil. 2018. The Business of State Capture in the Western Balkans. An Introduction. *Southeastern Europe*, 42: 1–14.
- Przeworski, A., M.E. Alvarez, J.A. Cheibub & F. Limongi. 1996. What Makes Democracies Endure? *Journal of Democracy*, 7:1.
- Pudar Draško, G., I. Fiket & J. Vasiljević. 2000. Big dreams and small steps: comparative perspectives on the social movement struggle for democracy in Serbia and North Macedonia. *Southeast European and Black Sea Studies*, 20:1, 199–219.
- Putnam, R.D. 2007. E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-first Century. The 2006 Johan Skytte Prize Lecture. *Scandinavian Political Studies*, 30:2.
- Schedler, A. 2013. *The Politics of Uncertainty. Sustaining and Subverting Electoral Authoritarianism*. Oxford University Press.
- Schmitter, P.C. & T.L. Karl. 1991. *What Democracy Is...And Is Not*. *Journal of Democracy*, 2:3.
- Svolik, M.W. 2012. *The Politics of Authoritarian Rule*. Cambridge University Press.
- Tilly, C. 2007. *Democracy*. Cambridge University Press.
- Vladislavljević, N. 2019. *Uspon i pad demokratije posle Petog oktobra*. Arhipelag.
- Zakariah, F. 1997. The Rise of Illiberal Democracy. *Foreign Affairs*, 76:6, 22–43.
- Zakošek, N. 1997. Pravna država i demokracija u postsocijalizmu. *Politička misao*, 34:4, 78–85.